VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Regulaminowej i Spraw Poselskich (nr 13)**
- **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 13)**

z dnia 16 marca 2016 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Regulaminowej i Spraw Poselskich (nr 13)

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 13)

16 marca 2016 r.

Komisje: Regulaminowa i Spraw Poselskich oraz Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradujące pod przewodnictwem posła **Włodzimierza Bernackiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Poselskich, rozpatrzyły:

– poprawki zgłoszone w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw (druki nr 77 i 272).

W posiedzeniu wziął udział **Patryk Jaki** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Kalinowska-Wójcik**, **Daniel Kędzierski**, **Jolanta Szymańska** i **Maciej Zaremba** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Wojciech Miller** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Szanowni państwo, otwieram wspólne posiedzenie Komisji: Komisji Regulaminowej i Spraw Poselskich oraz Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Witam posłów. Witam Biuro Legislacyjne i zaproszonych gości. Witam przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości i pana ministra Jakiego. Stwierdzam kworum.

Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu posłom dostarczony. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, uznam, że porządek dzienny został przyjęty. Sprzeciwu nie słyszę, zatem porządek został przez państwa posłów zaakceptowany.

Wysokie Komisje, w trakcie drugiego czytania zgłoszono dwie poprawki do projektu zmiany ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich oraz niektórych innych ustaw. Proszę o przedstawienie poprawek przez posła wnioskodawcę – pana posła Głogowskiego. Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tomasz Głogowski (PO):

Dziękuję. Panowie przewodniczący, szanowni państwo, bardzo krótko, bo chciałem też przeprosić. Ze względu może na mój słaby refleks legislacyjny na tym etapie poprawki zostały złożone i państwa tutaj musieliśmy fatygować.

Poprawki dotyczą wprowadzenia analogicznych zapisów, jakie już funkcjonują, w odniesieniu do parlamentarzystów, do rzecznika praw dziecka, do generalnego inspektora ochrony danych osobowych i do prezesa Instytutu Pamięci Narodowej. Proponujemy, żeby prezes Najwyższej Izby Kontroli oraz rzecznik praw obywatelskich w razie popełnienia wykroczenia drogowego mogli przyjąć i opłacić mandat, który wręcza im policja lub straż miejska, lub też mogli zapłacić mandat za wykroczenie zarejestrowane przez fotoradar, mówiąc kolokwialnie.

Zdaję sobie sprawę, że padną argumenty, że jest to zapis budzący wątpliwości konstytucyjne. Natomiast kiedy to analizowaliśmy, to spodziewaliśmy się, że argumenty padną takie, że nie ma w konstytucji zapisanych możliwości zrzeczenia się przez prezesa NIK i przez rzecznika praw obywatelskich immunitetu. Idąc za duchem prawa, nie tylko za literą, można powiedzieć, że nie ma także przepisu, iż taka możliwość nie istnieje, bo rzecznik praw obywatelskich ani prezes NIK nie mogą się zrzec immunitetu.

Od razu uprzedzam, że może też być podniesiony i zapewne będzie podniesiony zarzut, że zgłoszenie poprawki w tym momencie wychodzi poza przedłożenie. Analizowałem to na przykładzie ustawy przyjętej w ubiegłym roku, w poprzedniej kadencji, kiedy Sejm przeprowadził i przyjął ustawę, na mocy której obecnie parlamentarzyści, a także rzecznik praw dziecka czy prezes IPN mogą właśnie przyjmować i opłacać mandaty. Były to zmiany w tym kierunku idące. Objęliśmy tą ustawą także sędziów – poprawką w drugim czytaniu. To była poprawka zgłoszona wtedy przez największy klub opozycyjny. Została poparta przez koalicję. Wydaje mi się, że analogicznie w tym kierunku można jakby iść i przyjąć to rozwiązanie, które by wyczerpywało... Już wszystkie podmioty mogłyby po prostu płacić mandaty za wykroczenia drogowe. Dlatego proszę Wysokie Komisje o pozytywne zaopiniowanie tej poprawki.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Pani poseł Dolniak zgłaszała się do zabrania głosu. Pani poseł, czy pani zechce... Dziękuję pani. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator w Biurze Legislacyjnym Kancelarii Sejmu Wojciech Miller:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Wojciech Miller, Biuro Legislacyjne. W zasadzie argumenty, które w odniesieniu do tej poprawki chcemy przedstawić, pan poseł już w dużej mierze wyartykułował.

Sprawa nie jest nowa. W zeszłej kadencji trwały prace nad ustawą o zmianie ustawy o prokuraturze oraz innych ustaw, gdzie przewidziano mechanizm pozwalający osobom pełniącym niektóre funkcje publiczne na przyjęcie mandatu drogowego, przez co jakby poddawałyby się one odpowiedzialności za wykroczenia w tej formie. W trakcie prac nad tamtą ustawą trwała dyskusja, które podmioty mogą być objęte takim mechanizmem. Z opinii, jakie zostały wtedy do ustawy sporządzone, również opinii Biura Legislacyjnego, wynika, że taki mechanizm jest możliwy do zastosowania jedynie w odniesieniu do tych podmiotów, których immunitet wynika z ustawy. Natomiast nie mogą być nim objęte te podmioty, których immunitet wynika z konstytucji, gdzie jednocześnie konstytucja nie przewiduje możliwości wyrażenia zgody przez daną osobę na pociągnięcie do odpowiedzialności, jak jest choćby w wypadku posłów i senatorów. Z tego względu, podtrzymując nasze stanowisko, uważamy, że przyjęcie tych poprawek jest wątpliwe z punktu widzenia zgodności z konstytucją.

Natomiast jeśli chodzi o kwestię, o której również powiedział pan poseł, tj. wyjście poza zakres, tu pewnego rodzaju wątpliwość też się rysuje, aczkolwiek powiedziałbym, że nasze stanowisko nie jest aż tak sztywne, jeśli chodzi o tę kwestię. No, to wymagałoby oceny. Tu jakaś wątpliwość niewątpliwie się pojawia, biorąc pod uwagę, że jest to mechanizm dotyczący, oczywiście, szeroko rozumianych kwestii immunitetowych, aczkolwiek jakby innego aspektu, tj. wyrażenia zgody – w ściśle określonej formie – na pociągnięcie do odpowiedzialności za wykroczenia drogowe. Tyle z naszej strony. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Dziękuję bardzo. O głos prosił pan minister Patryk Jaki. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Patryk Jaki:

Dziękuję bardzo. Szanowny panie przewodniczący, Wysokie Komisje, w ocenie ministra sprawiedliwości, jeżeli zwrócimy uwagę na wątpliwości o charakterze konstytucyjnym, to najpierw, próbując porównać immunitet posła z propozycją przedstawianą w przedmiotowym projekcie, sięgnijmy do art. 105 konstytucji. Ust. 2: „Od dnia ogłoszenia wyników wyborów do dnia wygaśnięcia mandatu poseł nie może być pociągnięty bez zgody Sejmu do odpowiedzialności karnej”. Mamy zarazem ust. 4: „Poseł może wyrazić zgodę na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej”. To jest ustawa zasadnicza. Kiedy sięgniemy np. do NIK w konstytucji, to znajdziemy przepis mówiący o tym, że prezes tej instytucji – tak, art. 206 – nie może być bez uprzedniej zgody Sejmu pociągnięty do odpowiedzialności karnej ani pozbawiony wolności. Nie ma tego dodatkowego przepisu, który pozwalałby prezesowi NIK samodzielnie zrzec się immunitetu. Tu pojawia się ta wątpliwość.

Z drugiej strony, Wysokie Komisje, chciałbym zwrócić uwagę na art. 81 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, czyli to jest prawo uchwalone poprzednio przez parlament. Tu mamy § 2, który mówi o tym, że sędzia może wyrazić zgodę na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej za wykroczenie. To jest prawo, które dalej, mimo pewnych wątpliwości, cieszy się domniemaniem konstytucyjności. Z drugiej strony, immunitet sędziego ma dokładnie taki sam charakter jak immunitet prezesa NIK. W ustawie zasadniczej nie ma procedury, która pozwalałaby na samodzielne zrzeczenie się immunitetu przez sędziego. Zostało to dopisane dopiero do ustawy.

Kierując się teraz logiką przyjętych przepisów, w mojej ocenie, warto poprzeć poprawkę Platformy Obywatelskiej chociażby z tego powodu, że immunitet u samego swojego założenia nie powinien chronić przed takimi sytuacjami jak mandat wystawiony przez policję na drodze. Jeżeli jednak szlibyśmy za duchem dotychczas uchwalonych przepisów, to nie mamy żadnej wątpliwości, że skoro sędziów przestał bronić taki szczególny immunitet, to prezesa NIK i innych wymienionych instytucji powinien dotyczyć taki sam przepis. Dlatego, podsumowując i konkludując, w mojej ocenie, należałoby poprzeć poprawkę PO, która jest w – mojej ocenie – dobra. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś z państwa chciał zabrać głos? W takim razie bardzo proszę... Przepraszam, jeszcze przedstawiciel wnioskodawców. Pan poseł Matusiewicz, bardzo proszę.

Poseł Andrzej Matusiewicz (PiS):

Dziękuję bardzo. Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, panie ministrze, ta poprawka już była głosowana. Autorem był inny wnioskodawca. Została odrzucona. Moim zdaniem, ta poprawka na obecnym etapie wychodzi poza przedłożenie poselskie – to pierwotne – i nie powinna być procedowana. Na pewno tutaj są wątpliwości konstytucyjne. Zresztą przedstawiciel Biura Legislacyjnego je wyartykułował. Wnoszę o jej odrzucenie.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Dziękuję bardzo. Zatem przystępujemy do głosowania.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki pierwszej w brzmieniu takim jak przedstawione przez posła wnioskodawcę? Kto jest za? (13) Kto jest przeciw? (11) Kto się wstrzymał od głosu? (2) Dziękuję bardzo.

Zatem poprawka została odrzucona. Przepraszam, nie zrozumiałem. Przepraszam państwa. Poprawka została przyjęta.

Przystępujemy do głosowania nad poprawką drugą.

Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawki drugiej? (14) Kto jest przeciw? (12) Kto się wstrzymał od głosu? (1)

Poprawka została przyjęta.

Pozostaje nam dokonanie wyboru posła sprawozdawcy. Bardzo proszę o propozycje.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proponuję pana posła Budę. On wyraził zgodę.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Ale, niestety, jest nieobecny. Czy pan poseł...

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Proponuję pana posła Głogowskiego.

Przewodniczący poseł Włodzimierz Bernacki (PiS):

Czy są inne propozycje? Czy są kandydatury innych posłów sprawozdawców? Szanowni państwo, bardzo proszę.

Kto z pań i panów posłów jest za tym, aby posłem sprawozdawcą był pan poseł Głogowski? (15) Kto jest przeciw? (11) Kto się wstrzymał od głosu? (1) Dziękuję.

Posłem sprawozdawcą został pan poseł Tomasz Głogowski.

Zamykam posiedzenie Komisji.